

Opgave 1

Ouderen aan het werk

In een land is de financiering van de oudedagsvoorziening op twee manieren geregeld:

- een basisuitkering op grond van de Ouderdomswet (OW) die direct uit de ontvangen middelen wordt betaald en
- een pensioenuitkering die door een pensioenfonds op basis van de opbrengst van belegde premies wordt verstrekt.

In 2010 wordt een discussie gevoerd over de betaalbaarheid van de OW. De OW wordt betaald uit premies aangevuld met belastinggeld.

Partij A wil niet langer dat belastinggeld wordt gebruikt om OW-uitkeringen te betalen.

Verder stelt deze partij voor de ingangleeftijd voor de OW in twee stappen te verhogen van 65 naar 67 jaar. In 2020 gaat de ingangleeftijd omhoog naar 66 jaar en in 2025 naar 67 jaar.

De leeftijd waarop pensioenuitkeringen in mogen gaan, moet hieraan worden gekoppeld.

Volgens partij A heeft het voorstel naast een gunstige invloed op de overheidsfinanciën, ook een positief effect op de deelname aan betaalde arbeid door ouderen.

Partij B stemt wel in met het voorstel van partij A, maar wil dit geleidelijk bereiken door vanaf 2011 elk jaar de ingangleeftijd voor de OW met één maand te verhogen.

Partij A heeft als bezwaar tegen het voorstel van partij B dat dit voorstel in de periode 2010-2034 minder financieel voordeel oplevert in de vorm van niet te betalen OW-uitkeringen dan het voorstel van partij A. Dit komt omdat de grijze druk (het aantal 65-plussers in % van het aantal werkenden) tot 2025 steeds groter wordt.

- 2p 1 Is er in dit land bij de financiering van de oudedagsvoorziening zowel sprake van een omslagstelsel als van een kapitaaldekkingsstelsel? Licht het antwoord toe.
- 2p 2 Leg uit waarom het voorstel van partij B minder financieel voordeel oplevert dan het voorstel van partij A.

Partij C pleit ervoor de OW te vervangen door een Algemeen Basisinkomen voor Ouderen (ABO). Het gaat deze partij hierbij vooral om het stimuleren van de deelname aan betaalde arbeid door ouderen.

De ingangleeftijd voor de ABO-regeling wordt vastgesteld op 63 jaar. Vanaf die leeftijd ontvangt iedereen ABO. Het ABO bedraagt op die leeftijd de helft van de huidige OW-uitkering van € 1.050 per maand voor een alleenstaande. Daarna stijgt het ABO gelijkmatig, totdat de uitkering op de dag dat iemand 70 jaar wordt, gelijk is aan de huidige OW-uitkering.

- 2p 3 Laat met een berekening zien dat een alleenstaande die 70 jaar wordt, tot dan toe in het voorstel van partij C per saldo (nominaal) evenveel ABO heeft ontvangen, als hij anders aan OW zou hebben ontvangen.
- 2p 4 Leg uit op welke manier het ABO de deelname aan betaalde arbeid door de leeftijdsgroep 63-65 jaar zou kunnen stimuleren, gelet op de vraagzijde van de arbeidsmarkt.